

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันและสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้ เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีหากได้รับโอกาสอย่างเสมอภาค ซึ่งคนพิการเองก็มีศักยภาพที่สามารถพึ่งตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีเช่นกัน ด้วยเหตุนี้องค์การสหประชาชาติจึงประกาศให้ ปี พ.ศ.2524 เป็นปีคนพิการสากล เนื่องจากเห็นว่า สภาพความเป็นอยู่ของบุคคลพิการทางร่างกาย สมอง และจิตใจ ประมาณ 450 ล้านคนทั่วโลกได้หันมาตระหนักถึงความสำนึก และการปฏิบัติตามประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ ปี พ.ศ. 2514 และปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการปี พ.ศ. 2516 ซึ่งมีสาระสำคัญว่า บุคคลพิการจะต้องได้รับสิทธิเช่นเดียวกับคนอื่นในสังคม เช่น สิทธิในการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ สิทธิที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากการหาประโยชน์จากบุคคลอื่น สิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และการมีงานทำที่เหมาะสม ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในมาตรา 54 ระบุว่า “บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ บุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ” (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. 2544 : 12) จากสภาพของคนพิการโดยส่วนใหญ่ พบว่ายังมีปัญหาที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐอย่างแท้จริงทั้งในด้านการสาธารณสุข การศึกษา ที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ หรือด้านอื่น ๆ ถึงแม้ว่าจะมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ระดมทรัพยากรเข้าไปช่วยเหลือก็ยังไม่เพียงพอกับคนพิการซึ่งมีจำนวน ถึง 743,760 ราย (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ, ออนไลน์. 2550)

จึงมีการดำเนินงานรณรงค์การตรวจประเมินและจดทะเบียนผู้พิการรายใหม่ โดยการประสานองค์กรคนพิการร่วมกับหน่วยบริการและกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการจัดบริการตรวจประเมินและจดทะเบียนคนพิการเชิงรุกแบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว เป็นการนำคนพิการเข้าสู่ระบบและได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 อย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน ตามสภาพความพิการและความจำเป็นอย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คนพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพสามารถพึ่งตนเองให้ดำรงชีวิต และอยู่รวมกันในสังคมอย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี ได้รับความเป็นธรรมและเสมอภาคเท่าเทียมกัน แต่การเข้าถึงหรือการใช้สิทธิบริการต่าง ๆ ของคนพิการก็ยังเป็นอุปสรรคและปัญหาอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากคนพิการไม่ทราบว่

สิทธิของตนเองที่พึงได้มีอะไรบ้าง รวมไปถึงกระบวนการและขั้นตอนการใช้สิทธิ และสิทธิบางอย่างก็อยู่ภายใต้การวินิจฉัยของหน่วยงานที่ให้บริการ เช่น คนพิการที่มาขอรับบริการด้านกายอุปกรณ์ก็ต้องได้รับการวินิจฉัยถึงความจำเป็น และความเหมาะสมของแพทย์ก่อนจึงจะสามารถขอใช้กาย-อุปกรณ์นั้นได้ตามสิทธิทางการแพทย์ เป็นต้น และอุปสรรคอีกประการหนึ่งที่จะทำให้คนพิการบางประเภทไม่สามารถเข้าถึงสิทธิได้มาจากอุปสรรคทางกายภาพ ซึ่งเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม และ ตัวคนพิการเอง ซึ่งสภาพแวดล้อมบางอย่างก็เป็นอุปสรรคขัดขวางไม่给人พิการเข้าไปถึงหรือเข้าไปใช้บริการตามสิทธิได้โดยสะดวก เช่น คนพิการทางด้านร่างกายที่ใช้รถเข็นสำหรับคนพิการจะมีปัญหาในการให้บริการสาธารณะ เช่น ตึกหรืออาคารสำนักงานของหน่วยงานภาครัฐบางแห่งมักจะมีบันไดที่ปราศจากทางลาด ทำให้คนพิการไม่สามารถเข้าไปใช้บริการได้หรือเกิดความลำบากในการเข้าไปใช้สิทธิหรือติดต่องานได้ คนพิการทางการได้ยินบ่อยครั้งที่ไม่สามารถสื่อความกับบุคลากรทางการแพทย์ให้เข้าใจถึงอาการบาดเจ็บหรือการเจ็บป่วย หากขาดล่ามภาษามือหรือบุคคลใดในครอบครัวที่เป็นคนปกติ เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารแทนคนพิการทางการได้ยิน เป็นต้น (เพ็ญภัค ยาหยี. 2548 : 7)

จากสภาพปัญหาสังคมในปัจจุบันที่ทำให้ประเทศไทยเห็นความสำคัญของคนพิการมากขึ้น โดยถือว่าคนพิการนั้นเป็นทรัพยากรหนึ่งของสังคมที่ต้องได้รับสิทธิ เสรีภาพ และบริการที่เท่าเทียมกับคนปกติ หลังจากมีพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ปี พ.ศ. 2534 ฉบับแรกที่มุ่งเน้นให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตได้เหมือนคนปกติทั่วไป ในปี พ.ศ. 2550 ได้มี “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550” ได้ให้ความหมาย “คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ซึ่งในมาตรา 20 ของพระราชบัญญัติฯ ได้กล่าวถึงสิทธิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐดังต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. ออนไลน์. 2552)

1. การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

2. การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือ การศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

3. การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพ ของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศ กำหนด

4. การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

5. การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนา และบริการ อันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมาย และการจัดหา ทุนความว่าต่างแก่ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

6. ข้อมูลข่าวสารการสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

7. บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

8. สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่า เพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมืออุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

9. การจัดสวัสดิการเบี่ยงความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ในระเบียบ

10. การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

11. คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ

12. คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษี และองค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี เป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

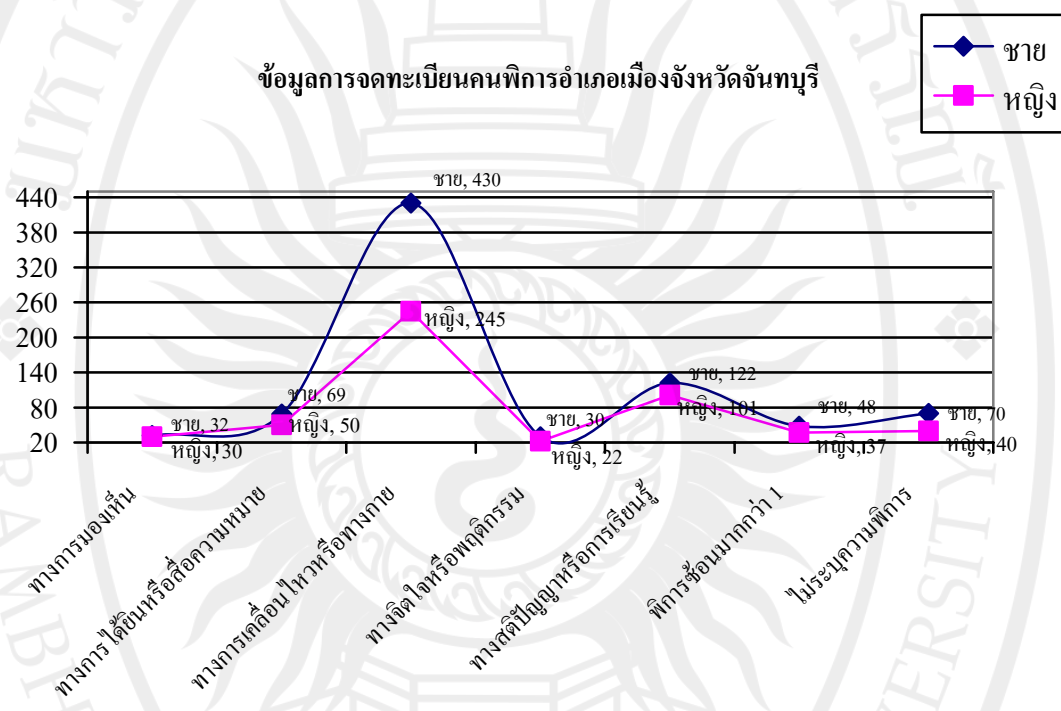
จังหวัดจันทบุรีมีคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2537 - เดือนสิงหาคม 2554 รวมทั้งหมด 8,872 คน (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. ออนไลน์. 2554) ซึ่งจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย 10 อำเภอ 76 ตำบล 731 หมู่บ้าน มีประชากร 513,636 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจันทบุรี. ออนไลน์. 2553) โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างคนพิการในอำเภอเมือง ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการของแต่ละตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ลำดับ	ตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี	จำนวน (คน)
1	ตลาด	81
2	วัดใหม่	125
3	คลองนารายณ์	99
4	เกาะขวาง	110
5	คมบาง	55
6	ท่าช้าง	244
7	จันทนิมิต	200
8	บางกระจะ	108
9	แสลง	96
10	หนองบัว	86
11	พลับพลา	122
รวมทั้งสิ้น		1,326

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554

จากข้อมูลในตาราง คนพิการที่ได้รับการจดทะเบียนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี รวม 11 ตำบล ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,326 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554) และสามารถแบ่งประเภทความพิการของคนพิการในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ได้ ทั้งหมด 7 ประเภท ได้แก่ ทางการมองเห็น ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย ทางจิตใจหรือพฤติกรรม ทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ พิการซ้อนมากกว่า 1 และไม่ระบุความพิการ ดังรายละเอียดในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ข้อมูลการจดทะเบียนคนพิการอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการเข้าถึงสิทธิในทัศนนะของคนพิการ ประเภททางการเคลื่อนไหวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ได้รับการจดทะเบียน เนื่องจากเป็นกลุ่มคนพิการที่มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวนทั้งสิ้น 675 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. CD-ROM. 2554) และอีกสาเหตุหนึ่ง หากคนพิการทางการเคลื่อนไหวมีจำนวนมาก จะทำให้มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิมีความหลากหลาย ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบระดับการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ ว่ามีระดับมากน้อยเพียงใด อันจะเป็นการทำให้คนพิการกลุ่มนี้ได้รับสิทธิ บริการ และการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการเข้าถึงสิทธิในทัศนระของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550
2. เพื่อเปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิในทัศนระของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและโอกาสการเข้าถึงสิทธิ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิในทัศนระของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงระดับการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในทัศนระของคนพิการทางการเคลื่อนไหวว่ามีระดับการเข้าถึงสิทธิมากน้อยเพียงใด และทำให้ทราบถึงข้อมูลเปรียบเทียบการเข้าถึงสิทธิในทัศนระของคนพิการทางการเคลื่อนไหว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และโอกาสการเข้าถึงสิทธิ อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการกับการเข้าถึงสิทธิในทัศนระของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อคนพิการในการรับสิทธิบริการต่าง ๆ และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของคนพิการเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่ได้รับการจดทะเบียน และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 675 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, CD-ROM, 2554)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คนพิการประเภททางการเคลื่อนไหวที่ได้รับการจดทะเบียน และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

โดยดูจากตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 51 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970. **Determining Sample Size for Research Activities.** P.25) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 244 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) ระดับการศึกษา

2.1.2 โอกาสการเข้าถึงสิทธิ

- 1) ลักษณะความพิการ
- 2) การใช้อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ

2.1.3 การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การเข้าถึงสิทธิในทัศนะของคนพิการทางการเคลื่อนไหว

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย

2.2.1 ได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์

2.2.2 ได้รับการศึกษา

2.2.3 ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

2.2.4 ได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

2.2.5 ได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย โครงการ และการช่วยเหลือ

ทางกฎหมาย

2.2.6 ได้รับข้อมูลข่าวสาร และการสื่อสาร

2.2.7 ได้รับบริการล่ามภาษามือ

2.2.8 ได้รับสัตว์นำทาง หรืออุปกรณ์นำทาง

2.2.9 ได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ

2.2.10 ได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

2.2.11 ได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

2.2.12 ได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย** หมายถึง คนที่บกพร่องทางร่างกาย ที่เห็นได้อย่างชัดเจนหรือสูญเสียการเคลื่อนไหวของอวัยวะทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันหรือดำรงชีวิตในสังคมเพียงคนปกติได้

2. **อุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ** หมายถึง อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ออกแบบ หรือประดิษฐ์เป็นพิเศษโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับคนพิการ เพื่อช่วยส่งเสริมให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ โดยจะครอบคลุมอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้กับคนพิการทุกประเภท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้คนพิการสามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้ อุปกรณ์ใช้ในบ้าน ที่ทำงาน สันทนาการ ฟื้นฟูทางการแพทย์ และการเข้าสู่สังคม

3. **การเข้าถึงสิทธิ** หมายถึง การได้รับสิทธิหรือการใช้ประโยชน์จากวิธีการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์ การศึกษา อาชีพ การยอมรับและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การเข้าถึงนโยบาย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การรับบริการล่ามภาษามือ สิทธินำทาง สิทธิเบี้ยยังชีพ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย และการลดหย่อนภาษี ตามลำดับ ดังนี้

3.1 สิทธิในการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ หมายถึง การได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

3.2 สิทธิในการได้รับการศึกษา หมายถึง การได้รับการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือกหรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

3.3 สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ หมายถึง การได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและการประกอบอาชีพของคนพิการตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

3.4 สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม หมายถึง การได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่ และ

มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

3.5 สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย หมายถึง การได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนา และการบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าต่างแตกต่างกัน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

3.6 สิทธิในด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

3.7 สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ หมายถึง การใช้บริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข การสมัครงานหรือการติดต่อประสานงานด้านการประกอบอาชีพ การร้องทุกข์ หรือการกล่าวโทษหรือการเป็นพยานในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น การเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรมรวมทั้งเป็นผู้บรรยายโดยหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนเป็นผู้จัดซึ่งมีคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายเข้าร่วมด้วย บริการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

3.8 สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง หมายถึง การได้รับสัตว์นำทาง เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทางหรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

3.9 สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ หมายถึง ได้รับเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนเพื่อเอื้ออำนวยให้คนพิการมีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี

3.10 สิทธิในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย หมายถึง การได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยการมีผู้ช่วยคนพิการหรือการให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนดในระเบียบ

3.11 สิทธิในการได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง สิทธิที่ได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐสำหรับคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ

3.12 สิทธิของคนพิการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี หมายถึง การได้ สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับคนพิการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการเข้าถึงสิทธิในทักษะของคนพิการทางการ เคลื่อนไหวในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. 2550 ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และการศึกษาแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน
2. คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่มีโอกาสการเข้าถึงสิทธิ ได้แก่ ลักษณะความพิการ และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแตกต่างกัน มีการเข้าถึงสิทธิแตกต่างกัน
3. คนพิการทางการเคลื่อนไหว ในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ มีความสัมพันธ์กับการเข้าถึงสิทธิ